

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/238/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620201459
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7620201459.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Sandry Veľkej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcov: 1/ S. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, 2/ T. V., nar. 06.XX.XXXX, bytom F. XX, obaja zastúpení Mgr. Jurajom Berčom, advokátom so sídlom Zimná 59, Spišská Nová Ves, proti žalovanému: K.. R. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves z 11. marca 2020, č. k. 8C/19/2020 - 31, v znení opravného uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves z 11. septembra 2020, č. k. 8C/19/2020 - 63

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v znení opravného uznesenia vo výroku o uložení zákazu žalovanému nakladať so spoluvlastníckymi podielmi vo veľkosti 8/14-in z celku k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností na LV č. XXX pre katastrálne územie F., ako parcely registra „E“, parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. XXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. XXX - trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 5.920 m², a to najmä ich scudziť alebo zaťažiť do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

V prevyšujúcej časti mení uznesenie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým uznesením zakázal žalovanému akokoľvek nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, vedenom I. úradom N. katastrálnym odborom, pre I. F., katastrálne územie F., a to najmä ich scudziť alebo zaťažiť a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

X. Rozhodol tak o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ďalej tiež len „NO“) podanom žalobcami v konaní vo veci samej, v ktorom sa žalobcovia podanou žalobou domáhajú nahradenia prejavu vôle žalovaného ako predávajúceho na uzatvorenie kúpnej zmluvy so žalobcami ako kupujúcimi, predmetom ktorej sú nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. F., I. F., okres N., a to pozemkov označených parcelnými číslami registra KN „E“ parc. č. XXX/X orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. D./X trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. XXX trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere X.XXX m², rovným dielom každému z kupujúcich v podiele X/XX-iny zo spoluvlastníckeho podielu žalovaného vo veľkosti X/XX-in z celku. Návrh na nariadenie NO žalobcovia odôvodnili tým, že sú podielovými spoluvlastníkmi vyššie uvedených nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. F., každý z nich o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XX z celku. Tretím podielovým spoluvlastníkom pozemkov je žalovaný, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 8/14 z celku. Žalovaný svoj spoluvlastnícky podiel na pozemkoch nadobudol na základe kúpnej zmluvy, ktorú ako kupujúci uzatvoril dňa 27. novembra 2019 s dovtedajšou podielovou spoluvlastníčkou E. F., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, F. XX, ako predávajúcou, za kúpnu cenu X.XXX,- X.. W. na vklad vlastníckeho práva z tejto zmluvy bol

I. úradom N., katastrálny odbor, povolený dňa XX. decembra XXXX pod V XXXX/XXXX. T., než E. F. ako predávajúca predala svoje spoluvlastnícke podiely na pozemkoch žalovanému, bola v zmysle § 140 I. zákonníka povinná ponúknuť svoj spoluvlastnícky podiel na predaj ostatným dvom podielovým spoluvlastníkom, teda žalobcom. E. F. svoj spoluvlastnícky podiel neponúkla ani jednému zo žalobcov, ani písomne, ani ústne, čím došlo k porušeniu predkupného práva žalobcov. A. v 1. a 2. rade sa vo veci samej domáhajú, aby súd nahradil prejav vôle žalovaného ako kupujúceho z kúpnej zmluvy, kde bude žalovaný ako predávajúci a žalobcovia ako kupujúci, každý z nich rovným dielom, teda po X/XX z celku. Z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. F., aktuálneho ku dňu XX.XX.XXXX sa žalobcovia dozvedeli, že žalovaný uzatvoril kúpnu zmluvu, ktorou predáva pozemky tretej osobe. W. na vklad vlastníckeho práva z tejto zmluvy podal žalovaný I. úradu N., katastrálny odbor, dňa XX.XX.XXXX a je vedený pod V XXX/XXXX, pričom kupujúcim z tejto zmluvy má byť U. N., brat žalovaného. U. presvedčenie, že návrhom na vklad sa žalovaný snaží zbaviť zodpovednosti za porušenie predkupného práva, ktorého si musí byť vedomý. U. na to, že správna lehota na rozhodnutie o návrhu na vklad vlastníckeho práva je XX dní, pričom návrh bol Okresnému úradu Levoča doručený dňa 04.03.2020, domáhajú sa žalobcovia nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zabránil povoleniu vkladu vlastníckeho práva k pozemkom a zároveň by tak zabezpečil, aby rozhodnutie súdu o tejto žalobe bolo vykonateľné, a aby sa žalobcovia mohli úspešne domáhať svojich nárokov z porušenia ich predkupného práva vo vzťahu k pozemkom.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a po preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu a predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že návrh na nariadenie NO je dôvodný. Po uvedení teoretických východísk, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal, mal súd prvej inštancie za to, že žalobcovia osvedčili právny záujem na bezodkladnej úprave pomerov medzi nimi a žalovaným, ktorý spočíva v zákaze žalovanému akokoľvek nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, k. ú. F., okres N., najmä ich scudzitiť alebo zaťažiť do doby, pokiaľ nebude právoplatne rozhodnuté vo veci samej. Nakoľko dospel k záveru, že sú splnené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, návrhu vyhovel. Zároveň s poukázaním na ust. § 262 ods. 1 CSP uviedol, že rozhodne o trovách konania o nariadení neodkladného opatrenia až v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí, t.j. v konaní o nahradenie prejavu vôle.

4. Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalovaný (ďalej tiež odvolateľ), navrhol návrh na nariadenie NO odmietnuť, prípadne uznesenie zmeniť a návrh na nariadenie NO zamietnuť. Žalovaný v odvolaní namietal, že vo výroku nariadeného neodkladného opatrenia chýba akokoľvek určitosť identifikácie nehnuteľností, ktorých sa má týkať, keďže nehnuteľnosti nie sú konkretizované žiadnym znakom, ale len evidenciou, kde sú zapísané. Z nariadeného neodkladného opatrenia nevyplýva, či sa týka všetkých nehnuteľností zapísaných na danom liste vlastníctva, alebo len niektorých, a keď niektorých, tak nie je zrejmé, ktoré to sú. Odvolateľ ďalej namietal porušenie jeho práva na spravodlivé konanie spočívajúce v tom, že súd postupoval nepochopiteľne rýchlo, nepovažoval za potrebné, aby sa ako žalovaný mohol oboznámiť s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, s dôkazmi, ktoré osvedčujú podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže mu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol doručený. Ďalej namietal, že z odôvodnenia uznesenia nie je zrejmé, akým spôsobom bola osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, t.j. existencia žalovateľného nároku žalobcov. O záujme žalobcov dodnes nebol nijako informovaný a vydané uznesenie ani nijako nekonkretizuje, akým spôsobom osvedčili žalobcovia právny vzťah. Skutočnosť, že došlo k porušeniu predkupného práva ešte nepreukazuje existujúci právny vzťah. Z odôvodnenia nie je zrejmé, akým spôsobom nariadené neodkladné opatrenia zabezpečí vykonateľnosť rozhodnutia a rovnako, aký má vplyv nariadené opatrenia na možnosť žalobcov úspešne sa domáhať svojich nárokov z porušenia predkupného práva. Namietal, že ide o veľmi široký rozsah zákazu, čím sa neprimerane zasahuje jeho do vlastníckeho práva.

5. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne. Nehnuteľnosti, s ktorými má žalovaný zakázané nakladať, považovali za nezameniteľne určené vo výroku napadnutého rozhodnutia, pričom v spojení s jeho odôvodnením, ktoré tvorí neoddeliteľnú súčasť celého rozhodnutia, mali za nepochybné, ktorých nehnuteľností sa rozhodnutie týka. Ani skutočnosť, že žalovanému sa javí, že súd prvej inštancie postupoval nepochopiteľne rýchlo, nie je dôvodom na spochybnenie zákonnosti napadnutého uznesenia. Odôvodnenie napadnutého uznesenia rovnako považujú za zákonné a presvedčivé. Žalovaný, ktorý nadobudol spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach právnym úkonom, ktorým došlo k porušeniu predkupného práva žalobcov, v pomerne

krátkom čase prevádza tento spoluvlastnícky podiel tretej osobe. V tejto súvislosti je potrebné nariadené neodkladné opatrenie považovať za primerané a odôvodnené. Poukázali na to, že žalovaný v podanom odvolaní ani náznakom neargumentuje, že by porušenie predkupného práva žalobcov pri uzatváraní kúpnej zmluvy, ktorou predmetný spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, k.ú. F., nebolo dané alebo aspoň osvedčené.

6. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcov k odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 2.9.2020, č.k. 11Co/153/2020-61 vrátil vec súdu prvej inštancie z dôvodu, že z nariadeného neodkladného opatrenia nevyplýva, či sú predmetom neodkladného opatrenia všetky nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, alebo iba niektoré z nich, hoci v samotnom petite žalobného návrhu vo veci samej, na ktorý je potrebné nahliadať vo vzájomnej súvislosti s návrhom na nariadenie NO, lebo je jeho súčasťou, je nárok žalobcov, týkajúci sa sporných nehnuteľností vo vzťahu k žalovanému identifikovaný dostatočne určito a presne, teda pri vyhotovení uznesenia došlo k zrejmej nesprávosti, ktorú môže súd prvej inštancie kedykoľvek odstrániť, a preto uložil súdu prvej inštancie rozhodnúť opravným uznesením o návrhu žalobcov na vydanie NO, a to v kontexte petitu žaloby i návrhu na nariadenie NO, ktoré sa týkajú totožnej nehnuteľnosti, vrátane všetkých jej identifikačných znakov.

8. Okresný súd Spišská Nová Ves opravným uznesením zo dňa 11.9.2020, č.k. 8C/19/2020-63, vydaným podľa ust. § 224 CSP, opravil výrok uznesenia č.k. 8C/19/2020-24 zo dňa 11.03.2020 tak, že žalovanému zakázal akokoľvek nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. XXX, vedenom Okresným úradom N., katastrálnym odborom, pre k.ú. F., I. F., okres N., a to s pozemkami označenými parcelnými číslami registra KN „E“ parc. č. XXX/X orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. XXX/X trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere X.XXX m², parc. č. XXX trvalý trávny porast o výmere XXX m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere X.XXX m², a to najmä ich scudziť alebo zaťažiť až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

9. Opravné uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalovaný, navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, v spojení s opravným uznesením zmenil a návrh na nariadenie NO zamietol. Žalovaný v odvolaní zopakoval odvolacie námietky uvedené v odvolaní podanom proti uzneseniu o nariadení NO, týkajúce sa nedoručenia návrhu na nariadenie NO, neprimeranosti nariadeného NO, nesplnenia základných predpokladov na jeho nariadenie, neexistencie právneho vzťahu medzi stranami, nepreukázania výzvy na uzavretie zmluvy pred podaním žaloby a neosvedčenia naliehavosti potreby nariadenia NO. Ďalej namietal, že neurčitosť identifikácie nehnuteľností v návrhu na nariadenie NO, nie je chybou v písaní, a tým, že súd vlastnou dedukciou sám dospel k záveru, ktorých nehnuteľností sa návrh týka, došlo k neprimeranému porušeniu zásady rovnosti strán sporu.

10. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného podanému proti opravnému uzneseniu považovali napadnuté opravné uznesenie a uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 11.3.2020 za vecne správne. Poukázali na to, že opravné uznesenie vydal prvoinstančný súd rešpektujúc uznesenie odvolacieho súdu, pričom právnym názorom odvolacieho súdu bol súd pri vydaní napadnutého uznesenia viazaný, zo žalobného návrhu vo veci samej, na ktorý je potrebné nahliadať vo vzájomnej súvislosti s návrhom na nariadenie NO, lebo je jeho súčasťou, je nárok žalobcov týkajúci sa spornej nehnuteľnosti vo vzťahu k žalovanému identifikovaný dostatočne určito a presne. Žalovaný vedel, že ak by bol žalobcom spoluvlastnícky podiel na predaj ponúknutý, tak by ho kúpili. Strany sporu sa veľmi dobre poznajú, všetci bývajú v jednej obci s približne 270 obyvateľmi, hospodária s pôdou, ktorá je pre nich zdrojom obživy. Sú presvedčení, že žalovaný vedome a úmyselne kúpil spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach tak, že žalobcovia nemali možnosť svoje predkupné právo využiť. Preto potom následne žalovaný predmetný spoluvlastnícky podiel previedol (zrejme) svojmu bratovi U. N., keďže pri prevode na osobu blízku sa predkupné právo podielových spoluvlastníkov neuplatní. Žalovaný má aj po začatí konania možnosť dobrovoľne ponúknuť predmetný spoluvlastnícky podiel na predaj žalobcom.

11. V odvolacej replike odvolateľ zopakoval odvolacie námietky uvedené v odvolaniach podaných proti uzneseniu o nariadení NO a proti opravnému uzneseniu.

12. Žalobcovia sa k odvolacej replike žalovaného nevyjadrili.

13. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolania žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že je (odvolanie) sčasti dôvodné.

14. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 325 ods. 2 písm. c), písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami alebo niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

19. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

20. Neodkladné opatrenie je základným opatrením súdu, ktorým sa upravujú (predbežne alebo aj trvale) pomery sporových strán, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie NO v zmysle § 325 ods. 1 CSP je neodkladné opatrenie prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a) sa tvrdí a osvedčí existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, b) tento právny vzťah si vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov strán alebo ak je daná obava z ohrozenia exekúcie (kumulácia nie je vylúčená), c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e/ právne účinky NO neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality) a e) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP). Pretože pri nariaďovaní samotného NO prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, z tohto dôvodu súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia (vo veci samej). Súd rozhoduje spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom NO, bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch (§ 329 CSP). Riadne dokazovanie v zmysle ust. § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Navrhovateľ opísaním rozhodujúcich skutočností a predložením dostupných dôkazných prostriedkov musí osvedčiť najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu, a vecnou argumentáciou musí presvedčiť súd o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Miera osvedčenia sa pritom riadi situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle riešenie takej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

21. Súd prvej inštancie pri posudzovaní naplnenia predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia správne vyšiel z citovaných zákonných ustanovení, na škodu veci ich ale sčasti nesprávne interpretoval, a preto v okolnostiach prípadu z nich nevyhnutne vyvodil aj sčasti nesprávne právne závery.

22. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP namietal neurčitosť a nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia a porušenie práva na spravodlivý proces neprimerane rýchlym postupom súdu prvej inštancie a z dôvodu nedoručenia návrhu na nariadenie NO, tiež porušenie zásady rovnosti strán sporu a v rámci uplatneného

odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP vytykal nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o naplnení zákonných podmienok pre okamžitú úpravu pomerov strán.

23. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

24. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaného spočívajúcu v tvrdení, že uznesenie súdu prvej inštancie je neurčité z dôvodu absencie presnej identifikácie nehnuteľností, ktorých sa NO týka, odvolací súd dáva odvolateľovi za pravdu v tom, že uznesenie o nariadení NO zo dňa 11.3.2020 neobsahovalo presnú identifikáciu nehnuteľností, ktorých sa NO týka. Toto procesné pochybenie však súd prvej inštancie odstránil vydaním opravného uznesenia (rešpektujúc tak právny názor Krajského súdu v Košiciach vyslovený v uznesení zo dňa 2.9.2020), v ktorom súd dostatočne určitým a nezameniteľným spôsobom identifikoval nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom NO, preto je odvolacia námietka žalovaného týkajúca sa neurčitosti identifikácie nehnuteľností po vydaní opravného uznesenia nedôvodná.

25. K odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa nepreskúmateľnosti a stručnosti uznesenia odvolací súd uvádza, že zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení súd vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP (z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.) len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V otázke, za akých okolností je možné považovať rozhodnutie za nepreskúmateľné sa vyjadril tiež Najvyšší súd ČR vo svojom rozsudku sp. zn. 29 Cdo 2543/2011 z 25. júna 2013, publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod číslom 100/2013. Prezentoval v ňom názor, že merítkom toho, či rozhodnutie súdu prvej inštancie je alebo nie je preskúmateľné, nie sú požiadavky odvolacieho súdu na náležitosti odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu, ale predovšetkým záujem strán sporu na tom, aby mohli v odvolaní náležite použiť proti tomuto rozhodnutiu odvolacie dôvody. Aj keď rozhodnutie súdu prvej inštancie nevyhovuje všetkým požiadavkám na jeho odôvodnenie, nie je spravidla nepreskúmateľné, pokiaľ prípadné nedostatky odôvodnenia neboli podľa obsahu odvolania na ujmu uplatnenia práv odvolateľa.

26. Súd prvej inštancie podľa zistenia odvolacieho súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, aké skutočnosti ho viedli k aplikácii citovaných zákonných ustanovení, vysvetlil, hoc veľmi stručne a vecne, akými právnymi úvahami (interpretačnými východiskami) sa riadil pri posudzovaní veci z pohľadu týchto zákonných noriem a napokon v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, vyjadril tiež konkrétne následky, ktoré z nich za daného skutkového stavu vyvodil. Vo svetle uvedených východísk, preto podľa posúdenia odvolacieho súdu nemožno odôvodnenie napadnutého uznesenia považovať ani za arbitrárne ani za úplne odchylné od veci samej a ani za extrémne nelogické.

27. Odvolacia námietka žalovaného, že súd rozhodol o nariadení NO neštandardne rýchlo a to nasledujúci deň po podaní návrhu je taktiež nedôvodná, pretože poskytnutie rýchlej a účinnej ochrany ohrozených a porušených práv strán sporu je realizáciou ústavných práv v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Naliehavosť efektívnej procesnej ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia je jeho imanentným pojmovým znakom, preto aj vzhľadom na zákonný účel tohto inštitútu je nevyhnutné, aby bolo o návrhu na jeho nariadenie rozhodnuté pomerne rýchlo, najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 328 ods. 2 CSP), ktorú zákonnú lehotu v danom prípade súd rešpektoval.

28. K odvolacej námietke, ktorou žalovaný namietal nesprávny postup súdu spočívajúci v nedoručení návrhu na nariadenie NO a príloh návrhu, odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému bolo doručené uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 29.3.2020, súčasne s týmto uznesením mu však nebol doručený návrh na nariadenie NO, ani listinné dôkazy k nemu pripojené žalobcami. Návrh na nariadenie NO s prílohami nebol súdom prvej inštancie žalovanému doručený ani dodatočne, súčasne s opravným uznesením zo dňa 30.9.2020. Nedoručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalovanému preto došlo k procesnému pochybeniu súdu prvej inštancie, toto procesné pochybenie však podľa názoru odvolacieho súdu nemalo za následok znemožnenie realizácie práv žalovaného a nedosiahlo takú intenzitu, ktorá by mala za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie nedoručil súčasne s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s prílohami, z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že žalovaný bol v celom rozsahu oboznámený s obsahom návrhu na nariadenie NO a obsahom príloh, keďže súd prvej inštancie v odsekoch 1 až 3, 5 a 7 doslovne opísal žalobcami tvrdené skutočnosti v návrhu na nariadenie NO a v odsekoch 4 a 6 citoval listinné dôkazy, ktoré žalobcovia predložili a ich obsah podrobne opísal. Žalovaný teda bolo umožnené napriek nedoručeniu návrhu na NO, účinne brániť svoje práva podaním odvolania, v ktorom sa vyjadril k dôvodom uvedeným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj k dôkazom citovaným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

29. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu normu, obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval a vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach sporových strán.

30. Odvolací súd považuje odvolaciu námietku žalovaného, ktorou namietal neosvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami za čiastočne dôvodnú. Žalobcovia obsahom návrhu a predloženými listinnými dôkazmi podľa názoru odvolacieho súdu osvedčili základné skutočnosti umožňujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku (vo veci nahradenia prejavu vôle žalovaného na uzatvorenie kúpnej zmluvy so žalobcami) a o pravdepodobnom naplnení zákonných podmienok pre realizáciu predkupného práva žalobcov iba čiastočne. V návrhu na nariadenie NO sa žalobcovia domáhajú, aby súd zakázal žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX ako celkom, a nie iba so spoluvlastníckymi podielmi k nim. Žalovaný však nie je výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností, ale iba podielovým spoluvlastníkom vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 8/14, preto je nárok žalobcov osvedčený iba v rozsahu veľkosti spoluvlastníckeho podielu žalovaného v jeho (spolu)vlastníctve (8/14) a vo zvyšnej časti predmetných nehnuteľností, t.j. vo veľkosti 6/14 (2 x 12/56 vo vlastníctve žalobcov), je nárok zjavne neodôvodnený (žalovanému nesvedčí vlastnícke právo v rozsahu tohto podielu) a súd nemôže poskytnúť ochranu neexistujúcemu právu prostredníctvom neodkladného opatrenia v tejto časti. Žalovaný nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vo veľkosti spoluvlastníckych podielov 8/14-in z celku na základe kúpnej zmluvy uzavretej s právnou predchodkyňou žalovaného, ktorá podľa predbežného posúdenia odvolacieho súdu porušila svoje povinnosti zo zákonného predkupného práva v zmysle ust. § 140

OZ, čím znemožnila žalobcom ako podielovým spoluvlastníkom realizovať zákonné predkupné právo k predmetným nehnuteľnostiam. Žalovaný napriek viacerým námietkam uplatnených v odvolaní, žiadnym spôsobom nespochybnil tvrdenie žalobcov, týkajúce sa porušenia predkupného práva. Žalobcovia sa vo veci samej domáhajú nahradenia prejavu vôle žalovaného na uzavretie kúpnej zmluvy k spoluvlastníckym podielom nehnuteľností, pričom takýto nárok im vyplýva z ust. § 602 ods. 3 OZ.

31. Žalobcovia dostatočne osvedčili tiež potrebu navrhovanej bezodkladnej úpravy pomerov strán pre bezprostredné a konkrétne ohrozenie svojho práva na uzavretie kúpnej zmluvy so žalovaným o prevode spoluvlastníckych podielov k predmetným nehnuteľnostiam. Žalovaný totiž nakladal so spoluvlastníckymi podielmi, podľa tvrdenia žalobcov kúpnu zmluvou uzatvorenou s kupujúcim U. N., pričom dispozíciu žalovaného so spoluvlastníckymi podielmi mal súd za preukázanú z LV č. XXX pre katastrálne územie F., z ktorého vyplýva vyznačenie plomby na spoluvlastníckom podiele žalovaného k nehnuteľnostiam na základe V-340/2020. Podľa posúdenia odvolacieho súdu dispozícia žalovaného so spoluvlastníckym podielom k predmetným nehnuteľnostiam odôvodňuje obavu žalobcov, že v prípade prevodu nehnuteľností na tretie osoby, by uplatnenie ich nárokov z predkupného práva bolo znemožnené, resp. značne sťažené. Odvolací súd pokladá obavu žalobcov za právne opodstatnenú, a to aj napriek tomu, že predkupné právo by v prípade prevodu žalobcom zostalo zachované; obsah tohto predkupného práva by však už bol ovplyvňovaný podmienkami, za ktorých by žalovaný previedol spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, pričom pri prevode podielu na blízku osobu by žalovaný nemusel predkupné právo žalobcov vôbec rešpektovať. Za týchto okolností podľa názoru odvolacieho súdu je odôvodnená aj naliehavá potreba dočasne upraviť vzťah sporových strán neodkladným opatrením v rozsahu uloženia zákazu žalovanému nakladať so spoluvlastníckymi podielmi v jeho (spolu)vlastníctve, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, v ktorom bude právoplatne vyriešená otázka existencie predkupného práva, naplnenia predpokladov pre úspešnú realizáciu predkupného práva žalobcov a posúdené, či žalovaný má povinnosť svoj spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam predať žalobcom. Uvedené otázky v tomto konaní o neodkladnom opatrení nebolo možné riešiť, keďže by to znamenalo neprípustné prejedkovanie nároku vo veci samej.

32. K odvolacej námietke žalovaného, že nárok žalobcov nie je do dnešného dňa splatný, odvolací súd uvádza, že žalovaný sa najneskôr dňom doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia súdom prvého stupňa dňa 29.3.2020 dozvedel o úmysle žalobcov uplatniť si zákonné predkupné právo k spoluvlastníckemu podielu v jeho vlastníctve, pričom na takúto ponuku žalobcov žiadnym spôsobom nereagoval. Nedôvodná je aj námietka odvolateľa týkajúca sa neprimeranosti zásahu do jeho vlastníckeho práva. Za situácie, kedy sa sám žalovaný uzavretím zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorá je predmetom vkladu V-340/2020 na LV č. XXX, dobrovoľne vzdal vlastníckeho práva a tým aj všetkých práv z neho vyplývajúcich, nie je možné považovať ním tvrdenú ujmu na realizácii práv vyplývajúcich z vlastníckeho práva, za pravdepodobnú a uveriteľnú.

33. Odvolacie námietky žalovaného proti opravnému uzneseniu sú taktiež nedôvodné a aj opravné uznesenie považuje odvolací súd za vecne správne.

34. Podľa § 224 CSP, súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

35. Podľa článku 11 ods. 1 CSP úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah.

36. Podľa ust. § 123 CSP podanie je úkon určený súdu. Podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, žaloba na obnovu konania a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

37. Podľa ust. § 124 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Hmotnoprávny úkon strany je voči súdu účinný okamihom doručenia a voči ostatným subjektom od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli.

38. Základný rámec práva na spravodlivé súdne konanie, použiteľný pre civilné konanie, je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len Dohovor). Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Jednotlivé

čiasťkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, je možné vyvodit' predovšetkým z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP), medzi ktoré patrí najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania, rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie veci.

39. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom a porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejavit' v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Úlohou súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pričom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenie môže napraviť svojím postupom. Podľa článku 2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

40. Súdne rozhodovanie je proces duševnej činnosti sudcu, ktorého výsledkom je navonok prejavené súdne rozhodnutie. Pri takomto procese nie je možné predpokladať absolútnu neomylnosť osôb zúčastnených na príprave a tvorbe vonkajšej podoby konkrétneho súdneho rozhodnutia, preto, ak sa v rozhodnutí vyskytne chyba v písaní alebo počítaní alebo ak rozhodnutie obsahuje inú zrejmu nesprávnosť, je povinnosťou súdu tieto pochybenia napraviť. Predmetom opravy môžu byť predovšetkým také očividné pochybenia, ku ktorým došlo pri vyhlásení alebo v písomnom vyhotovení rozhodnutia, ktoré sa prejavujú písárskou chybou alebo sú následkom chyby v počítaní alebo ide o inú nesprávnosť, ktorú je potrebné považovať za nesprávnosť podobnej povahy ako chyba v písaní alebo v počítaní, ktorá je následkom náhleho a okamžitého zlyhania duševnej, či mechanickej činnosti osoby, ktorá rozhodnutie vyhotovovala a sú úplne zjavné. Účelom inštitútu opravného uznesenia je napravenie pochybení, ktorých sa dopustil súd.

41. Odvolacie námietky žalovaného, ktorými namieta nesplnenie podmienok pre vydanie opravného uznesenia taktiež nie sú dôvodné. Z opravného uznesenia zo dňa 11.9.2020 vyplýva, že prvoinštančný súd predmetným uznesením opravil výrok uznesenia zo dňa 11.3.2020, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie uložením zákazu nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, k.ú. F. ako celku tak, že súd doplnil presnú identifikáciu predmetných nehnuteľností na LV č. XXX k.ú. F., a to uvedením určeného operátu registra „E“, uvedením čísel predmetných parciel, výmery a druhu pozemku. I. súd má za to, že opravné uznesenie je vecne správne, keďže ním súd prvej inštancie opravil zrejmu nesprávnosť výroku uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, a to absenciu presnej identifikácie nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k.ú. F.. Aj keď v petite návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú nehnuteľnosti, ktoré majú byť jeho predmetom identifikované iba ako „nehnuteľnosti uvedené na LV č. XXX k.ú. F.“, má odvolací súd za to, že obsahom žaloby vo veci samej (ktorej súčasťou je aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia) sú všetky potrebné údaje o sporných nehnuteľnostiach, ktoré sú jednoznačne, podrobne a nezameniteľne identifikované číslom listu vlastníctva, označením katastrálneho operátu, katastrálneho územia, parcelným číslom, druhom pozemkov, výmerou, ako aj výškou spoluvlastníckych podielov žalobcov a žalovaného. Absenciu presnej špecifikácie nehnuteľností v návrhu a uznesení o nariadení neodkladného opatrenia odvolací súd považoval za zrejmu nesprávnosť, s poukazom na presnú špecifikáciu predmetných nehnuteľností v žalobe, ktorej súčasťou je aj návrh na neodkladné opatrenie, na nespornú súvislosť predmetu a petitu žaloby s návrhom na nariadenie NO a nepovažuje ju za tak závažné pochybenie žalobcov, ktoré by nebolo možné napraviť postupom podľa ust. § 224 CSP a doplnením identifikácie predmetných nehnuteľností vo výroku uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Takýto postup súdu považuje odvolací súd za ústavne konformný, poskytujúci spravodlivú a účinnú ochranu porušených práv a právom chránených záujmov strán sporu, s poukazom na potrebu realizácie princípu právnej istoty.

42. Odvolanie podané proti uzneseniu o nariadení NO (v spojení s opravným uznesením) teda je dôvodné iba v časti, a to v rozsahu spoluvlastníckych podielov vo vlastníctve žalovaného k predmetným nehnuteľnostiam, spolu vo veľkosti 8/14. Skutočnosti a právne argumenty, ktoré žalovaný uvádza v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého uznesenia v znení opravného uznesenia, pokiaľ ním bolo nariadené neodkladné opatrenie o zákaze dispozície s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX pre k.ú. F. v rozsahu spoluvlastníckeho podielu žalovaného vo veľkosti 8/14, a neodôvodňujú v tejto časti prijať rozhodnutie v prospech žalovaného.

43. Vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu vo vlastníctve žalovaného vo veľkosti 8/14 k predmetným nehnuteľnostiam, preto odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a v prevyšujúcej

časti, t.j. v rozsahu spoluvlastníckych podielov vo vlastníctve žalobcov k predmetným nehnuteľnostiam vo veľkosti 6/14, nakoľko neboli splnené podmienky ani pre potvrdenie a ani pre zrušenie napadnutého uznesenia, odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcov v tejto časti ako nedôvodný zamietol.

44. Podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

45. Nakoľko uznesenie, ktorým súd rozhoduje o neodkladnom opatrení v rámci prebiehajúceho konania vo veci samej, nemá povahu konečného rozhodnutia, v súlade ust. § 262 ods. 1 a contrario CSP odvolací súd o trovách vyvolaných návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcov, či už sa jedná o jeho prejednanie súdom prvej inštancie alebo odvolacie štádium, nerozhodol. O týchto trovách bude rozhodnuté spolu s ostatnými trovami v rozhodnutí, ktorým sa skončí konanie.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.